

LBRIS | We know
constantin abăluță

IOV ÎN ASCENSOR

Cu comentarii critice de Vasile Baghiu,
Nina Cassian, Barbu Cioculescu

Editura LIMES
Cluj-Napoca, 2009

1

Doamne, dă-mi puterea să văd toate mîrșăviile din juru-mi și să tac

așa cum tac cei mulți și umiliți și nepăsători
și totuși, Doamne, ajută-mă să nu mă prefac în zid
să nu întîmpin boarea dimineții cu ura cărămizilor
să nu blestem nisipul care curge odată cu apa

O, ce liniște era pe vremea cînd trăiau mama și tata
era o liniște mărginită de copaci tăiați și uși zmulse din țîțîni
și tata și mama se făceau că nu văd ca să poată trăi mai departe
Doamne, nu am decît acest creier în care toate ard cu vîlvătăi
imense

nu am decît aceste mîini care scrijelesc hîrtia
și acești ochi care văd văd încontinuu ca niște ocași care fug
pe-o cîmpie nesfîrșită
pedepsește-i, Doamne, dacă văd prea mult
pedepsește-i, Doamne, dacă fug prea departe
întoarce-i înapoi în ocna lor învață-i să-și îndure pedeapsa
obligă-i să se umilească și să devină blînzi ca orbii și tăcuți ca
cenușa

2

Doamne Dumnezeu cît e de simplu totul
ne dăruiești viața ca un nod pe-o sfoară
și dușmanii noștri trag de sfoară și nodul se gîtuie tot mai mult
prieteni încearcă să slăbească cît de cît strînsoarea
și sfoara se roade de-atîtea mișcări contrare
și Tu, Doamne, privești impasibil de-a dreapta și de-a stînga
nodului și zici :

flacăra unui singur chibrit ar fi de-ajuns
dinții unui singur șoricel ar fi de-ajuns
briza din zori a oceanului cel mare ar fi de-ajuns
și-ți ridici în aer bastonul tău de orb
și traversezi tăcut chiar prin mijlocul nodului

3

Acestea pot fi ultimele mele cuvinte
îmi întorc fața spre zid și-mi las mîna să circule pe hîrtie cum
vrea ea
aud cîntarul din parc cum mă cheamă zornăindu-și fisele
vînzătorii de lozuri îmi strigă numele prin piețe
și Tu, Doamne, mă liniștești : Nu-i nimic nu-i nimic
și simt în coșul pieptului o împăcare
ca atunci cînd sîngele vițelului născut mort este deșertat într-o
gaură făcută în pămînt

4

În zilele cînd încă un prieten mă trădează
îmi place să discut la telefon cu necunoscuții
care caută CONNEX (numerele noastre se aseamănă)
sunt zile cînd mă cred în rai : îmi dau telefoane din toată țara
și eu le explic tacticos care-i numărul bun iar ei nu pricep
și sună din nou : sunt ca un dumnezeu milos
și toată supărarea-mi trece și spiritul îndoit cu apă
nu mai arde rana ci o leagănă blînd
pînă cînd se vindecă și locul nici nu se mai cunoaște
și, Dumnezeule mare, de acum înainte oricîte poduri s-ar prăbuși
nu simt mai mult decît o vagă durere în picior

Liota de pisici a vecinului se plimbă pe zidul ce desparte curțile noastre
cînd le prind le altoiesc cu o coadă de mătură
asta numai pentru că își fac nevoile în curtea mea
animale neajutorate om nemilos ce sunt
Doamne, de-ar exista dreptate pe lumea asta
coada de mătură ar deveni baston de orb
și pisicile m-ar trece strada cîte una în fiecare zi

6

Om care vrea să-mi facă rău vine la ușa mea
îi aud respirația gîfîită de fiară
omul care vrea să-mi facă rău îmi taie copacul din fața casei
îmi găurește acoperișul îmi fură cărbunii din beci
abia de-l cunosc n-am avut nimic de-mpărțit dar el ține morțiș să-
mi facă rău
răutatea lui e sinceră dezinteresată spontană
așa cum peștele înoată și frunzele plutesc
Om care vrea să-mi facă rău o să-mbătrînească și-o să moară
la ușa mea
o să-l îmbălsămez și-o să-l agăț în cîrligul din beci
acolo unde tata jupea porcii
se va bălăngăni acolo pe veci ca o mumie zîmbind pieziș
razei de soare care intră pe ferestruică în fiecare dimineață

7

Se mișcă, Doamne, umbra pe perete
și eu odată cu ea
n-am omorît pe nimeni dar umbra se mișcă
n-am vreun frate în țara milogilor dar umbra se mișcă

am iubit păgubos dar umbra se mișcă
am pus suflet pînă și-n dulapul din curte plin cu excremente de
păsări
e prea mult e prea puțin?

nu știu și privesc călătorul
care vine își leapădă încălțările și le azvîrle
pe cele două talgere ale zeiței legate la ochi
în timp ce umbra se mișcă de nebună pe perete
și eu odată cu ea

8

Doamne, de ce m-ai închis în ascensor
de ce m-ai lăsat la voia oricărui terchea-berchea
să mă trambaleze din beci pînă pe terasă
trecînd prin nenumăratele etaje
duhnind a formol și-a varză-mpuțită?
Și ce e mai rău e că duminica
ore-ntregi rămîn singur cu bubele mele
nu am cui să i le-arăt cui să mă plîng
sfaturile cui să mă fac că le-ascult
nu mai văd disperarea în ochii fricoșilor și sila în cei ai gomoșilor
nu mai sunt nevoit să mă apăr de insistențele samaritenilor
și de mila în bancnote a îmbogățitorilor de revoluție
ce mai, sunt gol de mine însumi
sunt una cu pereții ascensorului
eu cu bubele mele el cu găurile lui făcute de copii cu cuiul
A copiii! trebuie să mă lupt cu ei
căci vor să-mi mîngîie bubele ca numaidecît să le zgîrme cu
unghiile
copiii au ceva de bestii caline
mi-ar fi lesne să-i molipsesc doar jucîndu-mă cu ei
să fiu și eu un mic dumnezeu și să-i pun la-ncercare
dar atunci mi s-ar duce buhul și oamenii m-ar părăsi
s-ar buluci cu toții numai în celălalt lift

IOV ÎN FUNICULAR

Cu comentarii critice de Gheorghe Grigurcu,
Ion Pop, Andrei Zanca

și cu o Postfață a autorului

Editura LIMES
Cluj-Napoca, 2009

IOV ÎN FUNICULAR

Cineva va veni, casele și norii au vizitatori neprevăzuți, cineva pe care o să-l parcurg cu privirea și-o să adorm convins de capacitatea văzduhului de-a perora către cărnurile muritoare. Așa cum pe-o stradă mortul sărac e cărat la groapă într-o căruță cu lemne, cineva uită locul și data la care s-a născut: simte o eliberare căci oricum are pistrui pe tot corpul și se bucură privindu-i în soare, apoi își ascunde palmele curate și albe ca pe niște dale de mormînt.

Prinzînd din zbor somnul sunt apt să-ți mărturisesc toate mișcăviile străzilor drepte, acele case cu grădini în vînt unde mor păsări și cad fructe, cînd aveam anii n-am avut haina, ploile interveneau și ce frumoasă era iarba pe turla bisericii printre nori, dar bubele mele nu se lasă păcălite nici azi de fervoarea luminii călcînd prin poieni.

Lumina vechea mea prietenă a cărei voce dă exact pe spatele tuturor lucrurilor și le-ncearcă tăria precum semințele care crapă în timp ce pași intră-n odaie iar legăturile de hamei fortifică punctele cardinale, mamă, aveam atîția ani cîte fructe îmi aruncau tu din copac, mai exact cîte puteam eu prinde și-a venit și ziua în care riul a șoptit cuvinte iar copacul a fost fulgerat.

Acum e mai bine să mă las în seama orașelor pe care le-am văzut într-o viață și-n insula Rodos să mut tristețea aceasta a mea care lasă urme pe pereți, dar nu-i decît anotimpul cu chemările lui, cu semne de apă în palmele trecătorilor, cu telefoane care sună și nimeni nu răspunde, unii-s plecați în concediu, alții au murit, munții sunt plini de stînci deraiate, jnepeni pitici duc soarele-n cîrcă și-i zgomot de apă sub limba semenilor, vom fi fost cîndva cascade și ne-a mai rămas ecoul în dinți, decăderea începe din cartea de vizită care se lasă înfiptă-n ușă ori închisă-n bezna din buzunare.

Dar îmi aminteam mereu lumina care venise la ușa mea și stătuse mult timp fără să facă nimic, fără să pretindă mare lucru,

URDIS | We know books

fără să-și ia vreun angajament ori să citească în vreun fel, poate că eu eram plecat de-acasă, poate că vecinii mei nici n-o observaseră, nimic nu trebuie lăsat fără speranță și creionul știe asta și-ncearcă să i-o sugereze luminii, e desigur ultima seară când umbrele mai pot răsturna fotolii și slujnica țipă fără glas: tabloul într-o parte și rama într-alta.

Chiar prin perdea seara se vede și trecătorii au un aer grăbit, timpul lor e aspirat de acoperișele joase, ei continuă să meargă înaintea fără timp ori cu un timp micșorat la scară, parcă opera unui pantograf, străzile s-au micșorat, pe unde s-apuci, pantograful are multe gradații ca și norii de pe cer, unde stă iubita e un șir de ploi știm asta și-i vară pe geam, dar ochii iubitei sunt micșorați și ei la scară și se pierd ca sporii într-o rază de lună.

Cineva privește totuși și îndeamnă orașul să-și odihnească străzile în ploaie și casele cu balcoane le înneacă-n iedera și trăsurile le face să meargă la pas ca să poți sări în ele ca-n niște lifturi orizontale trase de caii albaștri ai soarelui pe trasee furate după curgerea râurilor în fântâni.

Mereu această depărtare care dublează străzile, care apropie casele, care scoate odaia în grădină și pendula o face să plutească pe lac: minți cu nerușinare scribule, adolescenții n-au nimic de pierdut, dinții lor sunt ca dicționarele niciodată știute pe dinafară, mușcătura cea mare e mută, mușcătura nu mă mai sperie și muțenia mi se cuvine, doamne voi fi ca turla în ceață: o punte spre tot ce nu apune și nu răsare.

O ZI E O VIAȚĂ

Totul s-a petrecut într-o zi, înfii umbra ceaiului pe pereți dimineața, scaunele pline cu trupuri și ferestrele cu lumină, apoi oamenii care-au schimbat câteva vorbe deasupra mesei, și străzile care fug către șosele și către alte orașe.

În orașul nostru sunt câteva străzi care coboară spre lac și oamenii care trec pe acolo au un aer distrat și plictisit de parcă ar călători cu trenul spre o destinație îndepărtată, cu umbrele lor cei câțiva arbori îi ajută să-și facă socotelile și să nu uite nimica în urmă, câțiva nori le adaugă fugare riduri de ploaie pe fețe iar liniștea le mișcă pașii tot mai încet pe măsură ce se zăresc sclipirile apei.

Nu avem dovezi pentru străzile drepte căci ele sunt ca scrisorile vechi și nedeschise, prin odăile caselor-vagon soarele dă o rață mai mult din obișnuință și lumina lui se stinge pe pereți înainte de-a fi apucat să spui vreun cuvânt, pe pervazul ferestrei sub gheața cu flori se află bilete de tramvai ori o cartelă telefonică, oameni ca noi au trecut pe aici și au plecat iar aceste spații au rămas pentru o posteritate nedefinită, pentru lumina de poimîine ori pentru bezna altui lustru.

Te apropii de bibliotecă și deschizi cîte o carte, citești fraze de ici și de colo așa cum ai umbla pe străzi fără țintă, paginile paragrafele sunt cartiere ale orașului visat demult în copilărie și în care n-ajungeau decît cei fără nici o dorință, fereastra e transparentă pentru că nu vrea nimic, și-o luai pe coajă pentru astfel de timpenei.

Dar azi poți urmări chiar umbrele copacilor pe caldarîm și da amenzi trecătorilor care se-mpiedică de ele apoi se rostogolesc și cad în lac, a fi lucid ca apa nemișcată aduce mai mult folos decît a-ți neliniști sîngele prin poieni cu toți necunoscuții.

Mă culc în pat, capul meu ca o busolă arată nordul și-n liniștea din odaie se-aude rumoarea zilelor ce vor veni, e-o

deschidere de umbră undeva în dreptul unui perete nu știi niciodată care așa că adormi și-n capul tău se perfectează uraganele.

Într-o dimineată cînd m-am urcat pe scaun să omor un păianjen (păianjenul s-a retras într-o crăpătură a tavanului) ceva s-a rupt în mine și-am privit pe fereastră lumea din care lipseam, retras în această odaie le fac silă pereților cu creierul meu de putregai, în timp ce afară oamenii trec pe străzi pur și simplu pentru că există străzi și respiră aerul acesta fără cusur al nepăsării universale care-i face prieteni cu pietrele și cu bondarii.

Cînd casc mi se umflă venele pe frunte și-mi aduc aminte de mama cum orînduia musafirii la perete după înălțime, e poate o amintire inventată dar le văd fețele mirate și-ndulcite abia de vestita cafea la nisip care le era servită pe scăunele turcești octogonale, negre ca niște cutii cu pereți ajurați.

Prin soarele de-afară văd trecători și tramvaie, umbrele lor sunt desuete ca sugativele din copilărie pe care ni le furam unul altuia în recreații, este o pulbere care stăruie în fiecare colț al odăii și țipă ca apa la stăvilă, stăvilă e carnea mea care nu se mai satură de viață, se milogește chiar pentru secundele pereților, tremură ca aerul ciuruit din sălile de cinematograf.

Și asta e ziua în care s-a întîmplat totul, veac potrivit ca acul la cravată ca să intri în salonul de bal al unei tutungerii și să valsezi cu Esteves omul fără metafizică pînă-n zori cînd carul mare cade-n iazul morii și primii trecători fumează fără convingere pe străzile deraiate ale lumii.

VIAȚA MEA

*

noaptea în odaie eu și caloriferul
gabi e internată în spital
am găsit-o ieri pe covor
nu vorbea
se uita la mine strîmbînd gura
nu s-a dus la doctor de 3 ani
ca s-o îngrijească pe maică-sa de 86 de ani
s-a dăruit doar celorlalți
pînă la completa epuizare
de sub fereastră caloriferul mă privește
și parcă-mi spune:
rămînem singuri în odaie, bătrîne
odaia e prea mică pentru două calorifere

*

casa e pustie fără gabi
pereți cărți nimic
obiectele n-au nici cea mai mică importanță
nici noi n-avem importanță
decît între noi
ca niște timbre filatelice în seriile lor de emisie
ca setul de ciuperci dimprejurul
bătrînului stejar

din bucătărie
privesc curtea noastră
nimic altceva decît o placă de beton
glastrele cu flori veștede
argilă și pămînt fără rost
unde să mă pun pe mine însumi?
fular verzuliu urechi cam fudule...

*

sunt la vîrsta amînării
preget amîn totul
privesc pereții și-mi vine să plîng
degetele mele nu le sunt de nici un folos
doar copacul cu umbra lui zvîrlită în odaie
mă acoperă încet

*

mă uit mereu la ceas
de parcă ar urma să se dărîme lumea
dar nu e decît prima muscă
a acestei primăveri
venită odată cu revărsările dunării
bîzîind într-o doară prin odăi
și-n cele din urmă așezîndu-mi-se pe nas
n-o gonesc
o să zboare singură
nasul meu nu-i cel mai important lucru din odaie